

duftet. Man siger, at det er en sund Vare. Ja, jeg skal ikke gaa ind paa, hvad der bruges dertil, men naar det gjælder om at blande Fedt ind deri, kan man anvende Fedt, der huerfen er rent eller godt, og jeg har den Overbevisning, at der ikke vil gaa ret lang Tid, inden ikke noget Menneſte vil spise Kunstsmør, fordi det ikke er et Produkt, der er egnet til Menneſkeføde. Det vil gaa, som det gif med Svinene paa Løſjepladſerne. Der taltes om, hvilken Betsignelse det var for fattige Folk i Danmark, at de derfra kunde faae en udmærket Føde; Flæſket derfra var altsaat ligesaa godt som det, man fik andet Steds fra. Men hvad endte det med? Det endte med, at Regjeringen maatte, efter at der var kommet Sygdom, forbyde dette Svinehold, maatte lade Svinene der slaa ned, og dermed var det forbi med Svineopdrættet der, og der er sikkert ikke Tale om fremtidig at have Svin paa Løſjepladſerne. Kunstsmørret bruges hovedſagelig af Folk, der lade, som om de have Smør, og man taler om, at det kunde være ſaa herligt, om vi ſelv kunde ſpiſe daarligere Varer, ligesom vi ſelv ſpiſe det daarlige magre Drekjød og ſælge vore gode fede Stude; men ſelv om vi kun vilde ſælge Kunstsmørret herhjemme, vil det ſkade Markedet, og det vil altid være en meget farlig Vei at komme ind paa, ſom vi tidligere eller ſenere ville fortryde at have fulgt, ſelv om der virkelig kan være Tale om at tjene Noget derved i Begyndelſen. Naar man taler om, at det vil være til Fordel for de Fattige, er det efter min Mening rent Humbug; thi den Slags Ting hjælper ikke Fattigfolk; de nytte dem Intet. Naar Kjøb, Flæſt, Fedt osv. er ligesaa godt ſom det Andet, hvad Næringsværdi angaar, kan der ikke være Tale om at roſe det paa de andre Tings Befoſtning. Det, hvorpaa det kommer an, er, om vi kunne riſikere at ſkade Landbrugets ſtørſte Interesſer for at yde en Del af Befolkningen et mere end tvivlsomt Gode. Det er i Grunden Hovedſagen ved det Hele; kunne vi riſikere denne Fare, og tør vi det? For det egentlige Vandvæſen bliver Spørgsmaalet i det Hele i Grunden det ſamme: Kan Landbruget taale en Konkurrent ſom Kunstsmørret. Det kan, ſom jeg tillod mig at bemærke før, efter min Mening ikke beviſes forud, at det ikke kan det. I alt Fald tror jeg det ikke, og derfor ſtemmer jeg mod Kunstsmørret; thi det vilde i alt Fald være et overordentlig dyrt Experiment at gjøre, og det vil være for ſilde, naar først Landbruget er ødelagt; da kan det ikke nytte at tale om, at man har villet det ene eller det Andet. —

Man maa ogsaa huſte paa det Standpunkt, hvorpaa vi nu ſtaa i vort Landbrug. De fleſte ærede Medlemmer, der ere til Stede, vide, og jeg erindrer at have hørt det Altsammen, at der har været en langt tilbageiggende Tid, hvor Landbruget ſaa at ſige intet Udbytte gav, da Danmark var et Land, der i Ordets fuldeſte Betydning maatte kaldes et fattigt Land. Derefter kom der heldigvis bedre Tider, da Landbruget ved Udfiſningen, ved Mergling, ved Dræning o. ſ. v. fik bedre Kjøbeevne og større Erhvervelse af Kapital, ſom gjorde det muligt at gaa videre. Landbruget blev udvidet, men man blev paa ſamme Tid aldeles ſlac paa, at ved at man overdrev det, vilde der finde en Udþining Sted, og ſamtidig indførtes der til Lykke for det danſke Agerbrug ſaa et intenſivt Landbrug; der blev gjort Forsøg med Kvægſedning, Fedefalveopdræt osv.; men det viſte ſig efterhaanden, at der var altfor ſtor Konkurrence, idet der fra Amerika og Austraſien blev overført Kreaturer og Jaar hertil Europa, og vi havnede da til Slutning i Smørtilvirkning, hvor vi nu ere. Vi ere enige om, at ſkal Danmark have et virkelig godt Marked, ſom kan bringe ſtore Kapitaler og Lykke for Landbruget, maa det være gjennem Meierierne. Der er, ſom de ærede Medlemmer ville erindre, gjort ſtore Forsøg i den Retning; efter at Bøttemeieriernes Tid var forbi, gif man over til Vandmeierier, til Iſmeierier, derefter til Deſtenorſke Fade, og ſenere have vi næſten udelukkende ſaaet Centrifugemeierier; ſamtidig arbejdede det lille Landbrug ſig op til at ſtaa paa lige Fod med de ſtore Gaardes Meierier gjennem Andels- og Fællesmeierier, hvortil der er anvendt overordentlig ſtore Kapitaler, man kan maaſte ſige altfor ſtore. I alt Fald, naar Fremmede komme hertil fra England eller Tyſkland og ſe ſig omkring i Landet, er det Førſte, der ſpørges om, hvorledes det kan betale ſig for det danſke Landbrug at have de Bygninger, ſom det har. Der bliver da kun ſvaret, at vi ere nødte til at have ſaa ſtore Kreaturſtalde, Svinehuſe, Lader og alt det Dørlige alene af Hensyn til Meierierne, alene af Hensyn til Produktionen af Smør. Man maa ſige, at vi i ſaa Hensende ere komne temmelig vidt; thi ſom man i den ſenere Tid har ſet i Wiſerne, medens der tidligere blev ſolgt for 8 Millioner Kr. Smør ſælges der nu for 50 Millioner, og ſom det er udtalt forleden i et Landboblad, er der Intet til Hinder for, at vi, derſom Fællesmeierierne udvikle ſig, kunne komme til et Tal, der for vort Bedkommende kunde ſynes uhyre, nemlig 100 Millioner. Vi ere komne ſaa vidt, at vi for